

Terugblik op de invulling van de Digital Services Coordinator (DSC) rol van de ACM tijdens verkiezingen.

De ACM is aangewezen als Digital Services Coordinator (DSC) in Nederland. Dat betekent dat de ACM toezicht houdt op regels voor online diensten en online platforms onder de Digital Services Act (DSA). Tijdens de Tweede Kamerverkiezingen van november 2025 en de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2026 heeft de ACM deze rol ingevuld in een verkiezingscontext op basis van artikel 49 lid 2 van de DSA. De DSA is sinds februari 2024 van toepassing en de ACM is sinds februari 2025 de bevoegde toezichthouder hierop. Het toezicht op de DSA is voortdurend in ontwikkeling. De ACM heeft na afloop van beide verkiezingen gereflecteerd op haar rol. Deze ervaringen bieden waardevolle lessen voor de verdere ontwikkeling van het toezicht op de DSA en de voorbereiding op toekomstige verkiezingen.

Terugblik op de Tweede Kamerverkiezingen van oktober 2025 en de rol van de ACM hierbij als Digital Services Coordinator onder de Digital Services Act (DSA)

Tijdens de Tweede Kamerverkiezingen van oktober 2025 vervulde de ACM voor het eerst volledig bevoegd haar rol als DSC onder de DSA in de context van nationale verkiezingen. In deze rol wijst de ACM zeer grote online platforms en zoekmachines op hun wettelijke plichten om risico's voor het publieke debat te beperken, waaronder risico's die samenhangen met desinformatie en haatzaaiende content. Daarnaast moeten online platforms een duidelijk proces bieden om eenvoudig illegale content te kunnen melden.

In haar DSC-rol richt de ACM zich op de verantwoordelijkheid van online platforms om een veilige en betrouwbare online omgeving te waarborgen. Tijdens de verkiezingen is een projectteam samengesteld dat nadrukkelijk oog had voor de DSC-rol van de ACM tijdens de verkiezingen. Dat team heeft het in Europees verband opgestelde [draaiboek](#) gevolgd. De ACM stond daarbij in nauw contact met nationale en internationale toezichthouders, academici, onafhankelijke onderzoekers, andere overheidsorganisaties en online platforms. Onder meer via een rondetafelgesprek met externe partijen en het maatschappelijk middenveld werden ervaringen en signalen uitgewisseld. Daarnaast ontving en analyseerde de ACM signalen over mogelijke online risico's, voerde zij gesprekken met online platforms, wees zij hen op hun verplichtingen en deelde zij relevante informatie met de Europese Commissie, die primair toezicht houdt op de verplichtingen voor zeer grote online platforms.

In korte tijd is een solide basis gelegd voor de invulling van de DSC-rol. Een belangrijk leerpunt is dat voor de uitvoering van haar coördinerende rol, mede als gevolg van de wijze waarop de DSA is ingericht, het voor de ACM cruciaal is om tijdig meldingen en signalen te ontvangen uit het maatschappelijk middenveld. De ACM nam tijdens de Tweede Kamerverkiezingen 26 meldingen in behandeling. Deze meldingen vormden een belangrijke bron van informatie voor de invulling van de coördinerende taak van de ACM.

Ten behoeve van een effectieve coördinatie heeft de ACM een incidentenprotocol ontwikkeld. Dit stelt de ACM in staat om na signalen over mogelijke acute problematiek snel de juiste passende middelen in te zetten en de benodigde partijen te contacteren, zodat gezamenlijk passende maatregelen kunnen worden getroffen.

Terugblik op de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2026

De inzichten uit de evaluatie van de Tweede Kamerverkiezingen zijn meegenomen in de voorbereiding op de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2026. In deze periode heeft de ACM actief ingezet op het versterken van haar netwerk, het vergroten van haar zichtbaarheid door het geven van voorlichting, het verbeteren van de informatiepositie richting stakeholders en het stimuleren van meldingsbereidheid.

Concreet heeft de ACM tijdens de gemeenteraadsverkiezingen lokale overheden en politieke partijen via de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en het Kennispunt Lokale Politieke Partijen geïnformeerd over hun rechten onder de Digital Services Act. Hiervoor is een infographic ontwikkeld die onder andere is gepubliceerd in Binnenlands Bestuur.

Daarnaast voerde de ACM gesprekken met zeer grote online platforms en zoekmachines, waarbij onder meer is gewezen op risico's zoals online intimidatie en bedreigingen van lokale politici en kandidaten.

Ondanks deze inzet heeft de ACM tijdens de gemeenteraadsverkiezingen slechts twee meldingen ontvangen. Ook heeft de ACM geen signalen waargenomen waaruit zou blijken dat het verkiezingsproces via online platforms in gevaar is gekomen. Wel ontving de ACM signalen van onderzoekers en maatschappelijke organisaties over onder meer de effectiviteit van maatregelen tegen politieke advertenties die mogelijk in strijd waren met platformvoorwaarden en over beperkingen in de toegang tot openbare data. Deze signalen zijn gedeeld met de Europese Commissie en andere Europese toezichthouders die toezien op de naleving van de DSA.

Belangrijkste lessen richting toekomstige verkiezingen

De ervaringen tijdens de Tweede Kamerverkiezingen van 2025 en de gemeenteraadsverkiezingen van 2026 leiden tot een aantal belangrijke lessen voor de verdere ontwikkeling van de DSC-rol van de ACM.

Ten eerste blijkt dat signalen en meldingen essentieel zijn voor een effectieve invulling van de coördinerende taak van de ACM. De ACM zal daarom blijven investeren in zichtbaarheid, voorlichting en het stimuleren van meldingsbereidheid onder maatschappelijke organisaties, onderzoekers, politici, gemeenten en andere betrokken partijen.

Ten tweede onderstrepen de ervaringen het belang van een sterke samenwerking met het maatschappelijk middenveld. Organisaties uit het maatschappelijk middenveld, onderzoekers, politici, gemeenten en andere stakeholders beschikken vaak over waardevolle kennis en signalen die bijdragen aan een beter inzicht in ontwikkelingen binnen de online omgeving. De ACM zal zich daarom voor deze samenwerking blijven inzetten.

Ten derde heeft de ACM ervaren dat aandacht voor desinformatie, online beïnvloeding en een veilig online debat niet beperkt kan blijven tot verkiezingsperiodes. Daarom gaat de ACM óók juist buiten de verkiezingen om focussen op het waarborgen van een veilig online debat.

Tot slot volgt de ACM met belangstelling de verdere ontwikkeling van initiatieven van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties op het terrein van *Foreign Information Manipulation and Interference* (FIMI). Dergelijke initiatieven kunnen bijdragen aan een beter inzicht in ontwikkelingen binnen de online omgeving en in de wijze waarop informatiebeïnvloeding en desinformatie zich manifesteren. Dat zal de ACM ook doen door het volgen van relevante onderzoeken op deze terreinen van maatschappelijk middenveld en onderzoekers. Een versterkte informatiepositie op dit terrein draagt bij aan de verdere ontwikkeling van het toezicht onder de DSA en aan een effectieve samenwerking tussen betrokken publieke en maatschappelijke partijen.